

Nr. 4, 27.02.2024

NYHEDSBREV

Randers Kommunes afværgeindsats ved skadesstedet Nordic Waste

Kære dig, der bor i Ølst

Hermed 4. udsendelse af nyhedsbrev vedr. situationen ved Nordic Waste.

Indhold:

1. Status på skadested
2. Spildevandsprøver med PFAS
3. Rensning og opbevaring af overfladevand
4. Dialoggruppemøde med borgere i Ølst
5. Her er stemmen bag telefon-hotline for borgere i Ølst
6. Ny organisering af arbejdet med jordskredet hos Nordic Waste
7. Ny aftale med Miljøstyrelsen om håndtering af miljørisiko
8. Status på økonomien vedr. Nordic Waste

---

1. STATUS PÅ SKADESTEDET

Fra uge 6 2024 og frem er jordskredet stoppet og kommunens rådgiver forventer på nuværende tidspunkt, bl.a. på baggrund af rapport fra GEUS (20. februar 2024), at jordskredet vil forblive i ro.

Der har ikke været behov for at flytte jord siden uge 6. Maskiner har stået standby, men det er ikke længere nødvendigt, og nogle af maskinerne, som fx dozere, dumpere og gravkøer er kørt væk. De kan komme tilbage med et døgn's varsel. Maskiner der anvendes til anlægsarbejder, bliver på stedet og er i gang.

At jorden ikke skrider, er rigtig godt nyt. Det betyder, at kommunen ikke længere skal træffe beslutnin-

ger fra time til time eller dag til dag for at beskytte Alling Å og Randers Fjord. Afværgeindsatsen er dog stadig stærkt defineret af især situationen med overfladevand. For det er der rigtig meget af. Overfladevandet er vigtigt, fordi det vand, der har været i kontakt med Nordic Waste arealerne, er forurennet. Derfor må det ikke komme i kontakt med åen eller det overfladenære grundvand. Det må heller ikke påvirke drikkevandet.

Først når der er kommet gode løsninger på håndtering af overfladevandet, er det muligt at gå videre med løsninger på længere sigt for både jorden og Alling Å. For øjeblikket er løsninger noget der arbejdes med, men det består af forskellige projekter, som endnu ikke er klar til at blive drøftet.

INFO OG KONTAKT

www.randers.dk/nw

kommunikation@randers.dk

Randers Kommune

Løsningen med at rørlægge Alling Å gennem nye rør, der føres op til E45, er ved at være færdig, og det vurderes at omskiftningen mellem rørene bliver i slutningen af uge 9, afhængigt af vejret.

For at minimere forureningen af overfladevandet fra microfiller er der bestilt en projektbeskrivelse hos Cowi, som handler om, hvorvidt det er muligt at overdække microfilleroplaget - som ikke er skredet. Som led i dette bliver der her i starten af uge 9 taget prøver af vand og slam i nærheden af microfilleren.

Der er lavet en grundig beskrivelse af afværgeindsatsen, brug af bassiner osv. for at undgå forurening af Alling Å og også af grundvandet. Den finder du på sag nr. 69 i referat af byrådsmøde fra 26. februar 2024.

2. SPILDEVANDSPRØVER MED PFAS

Der er analyseret for PFAS på en enkelt vandprøve fra NW udtaget den 8. januar 2024. Kort fortalt viser den, at der er lidt mere PFAS i vandet fra Nordic Waste end der generelt er i spildevand i Randers by, men at der i forhold til landets spildevand generelt fra byer, er der ikke tale om væsentligt forøgede koncentrationer. Hvis du vil se detaljerne, så kan du finde dem på randers.dk/nw

3. RENSNING OG OPBEVARING AF OVERFLADEVAND

Der er stadig behov for en akut indsats vedrørende overfladevandet fra Nordic Waste-områderne. Alle ni bassiner til overfladevand ved Nordic Waste er i brug i dag, og disse bliver fuldt udnyttet ved kraftig regn. Det særdeles våde vejr betyder, at kapaciteten på skadestedet med kort varsel kan blive udfordret, og at indsatsen dermed på kort tid kan skifte til, at situationen er akut.

Desuden skal det sikres, at overfladevandet fra Nordic Waste ikke udgør en trussel mod drikkevandskvaliteten for de borgere, der selv indvinder deres drikkevand.

I dag sker der det, at det forurenede overfladevand opfanges i bassiner ved Nordic Waste og herfra overflyttes det i små mængder til det centrale renseanlæg. Det kan kun være små mængder ad gangen for at undgå, at renseanlæggets biologi-

ske rensfunktion påvirkes negativt. Kommunen arbejder løbende på at få etableret muligheder for at komme af med overfladevandet.

Regnvandsbassiner

Det har været centralt i etableringen af nye regnvandsbassiner, at de ikke udgør en risiko for drikkevandet og at de bliver etableret med en tæt membran.

Vandmiljø Randers modtager forurenede overfladevand fra Nordic Waste i fire, snart fem bassiner.

Det første bassin, der blev taget i brug, ved Gl. Aarhusvej, ligger i et område med drikkevandsinteresser og var allerede etableret med en membran.

Det andet bassin ved Hans Geigers Vej ligger i et område uden drikkevandsinteresser og anvendes uden membran.

Randers Kommune har sammen med Vandmiljø Randers etableret to nye bassiner i områder uden drikkevandsinteresser med membran. Disse bassiner ligger ved Danish Crown Vej og Engelsholmvej.

Derudover har Randers Kommune igangsat arbejdet med at klargøre endnu et bassin med membran udenfor områder med drikkevandsinteresser. Dette bassin er placeret ved Virkevængen i Assentoft og er ikke endnu taget i brug. Der er mulighed for at udvide dette bassin i etaper, hvis behovet opstår.

Alle bassinerne er taget i brug med hjemmel i Miljøbeskyttelseslovens § 70 som akut afværge, som betyder at tilladelserne gives efterfølgende.

Det er en del af indsatsen, at Vandmiljø Randers' regnvandsbassiner, der bruges i indsatsen, skal udfases, så de kan bruges til at rense almindeligt byvand igen.

Bassinet ved E45 er et såkaldt forsikringsbassin. Det er til den situation, hvor der kommer så meget vand, at det ikke kan være i bassinerne ved Nordic Waste. Risikoen for at det kommer i brug er 1 procent. Og det er derfor kun til yderste nødstilfælde. Det forventes klar om senest 14 dage.

For-rensning af vandet

Randers Kommune har etableret mobile renseanlæg ved skadestedet for at minimere transport og mindske risikoen for uheld ved håndtering af det forurenede vand.

Der er etableret et renseanlæg i nord, der kører, og et i syd, der forventes at blive taget i brug i uge 9.

Det er ved at blive undersøgt om det for-rensede vand fra de mobile renseanlæg kan kobles til kloaksystemet i Ølst. Det ville nedbringe mængden af vand, der skal køres med – og det er mere sikkert. Men det kræver, at der er tilstrækkelige måleresultater for for-rensningen. De forventes at ligge klar i uge 9.

4. DIALOGGRUPPEMØDE MED BORGERE I ØLST

Torsdag den 22. februar mødtes dialoggruppen fra Ølst med repræsentanter fra Randers Kommune. Det var et godt og konstruktivt møde, hvor både tilbudspakken i støtteorganisationen, ønske om sundhedsvurderinger, juridiske, trafikale og økonomiske udfordringer samt kommunikation blev drøftet.

Det blev aftalt på mødet, at Randers Kommune:

- undersøger muligheden for at få lavet en generel sundhedsvurdering af borgerne i Ølst pba. bekymringer for eksponering for forurening fra Nordic Waste og i forbindelse med afværgeindsatsen
- undersøger muligheden for at få lavet en generel beskrivelse til borgerne i Ølst af, hvordan man skal forholde sig til microfiller ift. sundhed
- undersøger muligheden for en omlægning af rute 118 og et midlertidigt stoppested i Ølst
- inviterer relevante fagpersoner med på kommende dialoggruppemøder, fx en fagperson, der kan svare på spørgsmål vedr. drikkevand
- går videre med at undersøge muligheden for juridisk rådgivning fra frivillige advokater
- undersøger muligheden for skilte, der kan forhindre store mængder af turisttrafik på Ølstvadbrosvej
- fremadrettet kommunikerer ny information oftere - i det omfang det kan lade sig gøre – bl.a. via sms-tjeneste og facebookgruppe for borgere i Ølst.

Dialoggruppen mødes igen torsdag den 29. februar. Her deltager kommunens miljøfaglige leder og kan svare på spørgsmål om drikkevand.

Støtteorganisationen

Tilbuddene i støtteorganisationen er rettet mod borgerne i Ølst på den måde, at nogle tilbud er udover det, kommunen normalt tilbyder, og at I kommer foran i køen til tilbud, der eksisterer i forvejen.

Mød en medarbejder fra Miljø- og teknik

Fra onsdag den 28. februar 2024 vil en medarbejder, der er involveret i afværgeindsatsen ved Nordic Waste være tilgængelig på Kirkepladsen fra kl. 17-18. Vi opfordrer alle med spørgsmål om arbejdet på stedet til at komme forbi Kirkepladsen på onsdag.

SMS-tjeneste

Er du endnu ikke tilmeldt SMS-tjenesten kan du blive det ved at sende en sms til 1910 og skrive "RIT ØLST" efterfulgt af dit fornavn og efternavn.

5. HER ER STEMME BAG TELEFON-HOTLINE FOR BORGERE I ØLST

Et af de nye tilbud i Randers Kommunes støtteorganisation til borgere i Ølst er en telefonhotline. Her kan du få støtte og vejledning til at finde de rette tilbud. En af dem, der sidder klar ved telefonen er Birgith Jespersen, der er receptionist i Randers Sundhedscenter:

"Vi er to [på Randers Sundhedscenter], der deler opgaven, og vi har fået en telefon med et telefonnummer, som borgerne i Ølst kan ringe ind til. På den måde kan de være trygge ved, at vi som udgangspunkt kender lidt til deres situation og omvendt ved vi, at når den telefon ringer, så er det en borger fra Ølst, der sidder i den anden ende," siger hun.

Læs hele historien om hotlinen på www.randers.dk/nw

6. NY ORGANISERING AF ARBEJDET MED JORDSKREDET HOS NORDIC WASTE

Randers Kommune etablerer nu en projektorganisation til at håndtere indsatsen omkring Nordic Waste og de mange opgaver som følger med, at kommunen har myndighedsansvaret. Situationen vil fremover blive drevet sådan her:

Strategisk ledelsesforum: Består af kommunaldirektøren, ledelsen af tre faglige spor i indsatsen – *myndighed og jura, skadested og operation* samt *økonomi* – og kommunikationschefen. Dette forum udgør den strategiske ledelse, der træffer overordnede beslutninger og sætter rammerne for indsatsen. I tilknytning hertil er der etableret en politisk følgegruppe med deltagelse af alle politiske partier/lister i byrådet.

Operational styring: En dedikeret projektchef, der refererer til kommunaldirektøren, leder den daglige operationelle indsats og sikrer, at aktiviteterne udføres i overensstemmelse med de fastsatte rammer. Projektchefen leder også en række projektgrupper med specifikke ansvarsområder. Projektchefen bliver Jesper Nybo Andersen, der har mange års erfaring med store entrepriseprojekter. Desuden etableres et sekretariat under projektchefen, der støtter arbejdet med administration og økonomi.

Denne struktur sikrer effektiv koordination og klare ansvarsområder for håndteringen af jordskredet hos Nordic Waste.

7. NY AFTALE MED MILJØSTYRELSEN OM HÅNDTERING AF MILJØRISIKO

Fra den 1. februar 2024 har Randers Kommune overtaget ansvaret for at håndtere miljørisikoen ved Nordic Waste. Derfor har vi lavet en samarbejdsaftale med Miljøstyrelsen, som trådte i kraft den 2. februar 2024.

Aftalen sikrer, at kommunen fortsat har adgang til nødvendig ekspertise og støtte fra Miljøstyrelsen i indsatsen for at afværge miljøskader i området. Randers Kommunes kontakt til Miljøstyrelsen går gennem det strategiske ledelsesforum.

8. STATUS PÅ ØKONOMIEN VEDR. NORDIC WASTE

Randers Kommune arbejder fortsat på at opgøre de samlede udgifter i forbindelse med håndteringen af jordskredet ved Nordic Waste. Per den 20. februar 2024 har kommunen afholdt betydelige udgifter på følgende måde (ekskl. moms og interne timer):

- Fra 19. december 2023 til 22. januar 2024: 120,2 millioner kroner.
- Fra 23. januar til 31. januar: 35 millioner kroner, hvoraf ca. 20 millioner kroner er faktureret til Miljøstyrelsen med betalingsfrist medio marts.
- Fra den 1. februar 2024 og frem: Bogførte udgifter og modtagne fakturaer udgør 32 millioner kroner, med yderligere igangværende arbejder, der endnu ikke er faktureret, anslået til omkring 30 millioner kroner.

Disse udgifter omfatter ikke de uafklarede områder, såsom behovet for bassiner, kompensation til lodsejere, håndtering af microfiller, bortskaffelse af jord fra Tirstrup og omlægning af Alling Å, der stadig skal fastlægges. En opdateret status vedrørende økonomien fremlægges på det næste møde i økonomiudvalget og byrådet.